

Het strafregister bij jeugddelinquentie: wie niet weg is, is gezien

Katrien Herbots

*Stafmedewerker Kenniscentrum Kinderrechten
Vrijwillig medewerker Instituut voor Sociaal Recht en LINC, KU Leuven*

Tom De Schepper

Geaffilieerd medewerker onderzoeksgroep FRC, Vrije Universiteit Brussel

Marjan Rom¹

Vrijwillig medewerker Instituut voor Sociaal Recht en LINC, KU Leuven

ABSTRACT

Personen die tijdens hun minderjarigheid een maatregel door de jeugdrechter opgelegd krijgen wegens het plegen van strafbare feiten, staan vaak niet stil bij de (verre-gaande) gevolgen hiervan tijdens hun meerderjarigheid. Een groot aantal maatregelen wordt immers geregistreerd in (vooral) het Centraal Strafregister. Ook na het bereiken van de meerderjarigheid wordt de jongere op soms onverwachte momenten met zijn jeugddelinquentieverleden geconfronteerd. Een aantal overheden, instanties en personen kan immers een uittreksel uit het strafregister opvragen of er rechtstreeks toegang toe krijgen. Met de nieuwe gemeenschapswetgeving over jeugddelinquentie in aantocht, komt ook de discussie over het strafregister op gang. Deze bijdrage gaat dieper in op de huidige rol en de werking van het strafregister. Na een korte schets van het systeem voor meerderjarigen wordt het systeem voor strafbare feiten gepleegd door minderjarigen uitgediept. Dit doen we aan de hand van een klassiek-juridische analyse, met inbegrip van het internationaal en Europees kinderrechtenkader. De bijdrage besluit met een aantal aanbevelingen die het debat omtrent een strafregister voor jeugddelinquenten kunnen voeden.

Strafregister – Jeugddelinquentieverleden – Hervorming jeugddelinquentierecht

La plupart des mineurs ayant fait l'objet d'une mesure prononcée par le juge de la jeunesse à la suite d'une infraction ne se soucient pas des conséquences, parfois considérables, pouvant en découler pendant leur vie d'adulte. Pourtant, de nombreuses mesures du genre se voient reprises dans le Casier judiciaire central. Un jeune peut ainsi être rattrapé à tout moment par son passé de délinquant, même après avoir atteint la majorité. En effet, un certain nombre d'autorités, d'institutions et de personnes disposent d'un accès direct au casier judiciaire et/ou peuvent en demander un extrait. La nouvelle législation en matière de délinquance juvénile qui se profile en Communauté flamande – concrétisant ainsi un transfert de compétences de la sixième réforme de l'État –, ouvre le débat sur le casier judiciaire. La présente contribution s'intéressera au rôle et au fonctionnement du casier judiciaire. Un aperçu du

¹ Ze startte de bijdrage op vanuit haar functie als beleidsadviseur bij het Kinderrechtencommissariaat. Ze schrijft deze bijdrage in persoonlijke naam.

système de casier pour adultes précèdera une discussion plus approfondie du système en ce qui concerne les infractions commises par des mineurs. Cette analyse classico-juridique abordera également les droits de l'enfant, tant sur le plan international qu'euro péen. Une série de recommandations viendront clôturer cette contribution, pouvant alimenter le débat autour du casier judiciaire pour mineurs délinquants.

Casier judiciaire – Faits commis en tant que mineur – Réforme du droit de la délinquance juvénile

Persons being ruled by juvenile court, are often not aware of the (large) consequences of these measures towards their futur as an adult citizen. A large number of these measures will be, in general, recorded in the national criminal record system. Even when majority is reached, these persons will be facing the consequences of their delinquent behavior during minority. A certain number of juridicial and administrative governments, institutions and persons is authorized to ask for a copy of the criminal record and/or can obtain access to the record system. With the sixth State Reform of Belgium, the Communities, among others Flanders Region, became largely responsible for addressing juvenile delinquency in a new regional decree on juvenile justice. The preparation of this new legislation calls for a profound debate about these criminal records. This contribution aims to describe the role and the function of the criminal record system. After a brief introduction to the record system for adults, we will be largely discussing the record system for delinquent behavior committed as a minor, in a classical-juridical style, including the international and European framework for respecting children's rights. This contribution ends by a number of introductory recommendations to start up a more profound debate about the criminal record system towards juvenile offenders.

Criminal record system – Delinquent behavior during minority – Reform juvenile justice

Wij lenen vaak van de toekomst om de schulden van het verleden te betalen

K. Gibran (De Profeet, Mirananda uitgeverij, 1929/1985)

1. SITUERING

Maatregelen die jongeren tijdens hun minderjarigheid door de jeugdrechter opgelegd krijgen voor het plegen van strafbare feiten, worden opgenomen in het strafregister. Bij het opnieuw plegen van strafbare feiten tijdens de volwassenheid kan bij de beoordeling ervan, de informatie over dit jeugd delinquentieverleden worden geraadpleegd door de bevoegde magistraat.

Niet zelden wordt een intussen volwassen jongere met zijn of haar gerechtelijk verleden geconfronteerd, ook buiten de gerechtelijke wereld, op een ogenblik dat hij of zij dit niet verwacht. Bij het kandideren voor een functie bij de politie, tijdens een leerkrachtenopleiding wanneer de stage wordt opgestart, of bij een sollicitatie voor een vakantiejob bij een bewakingsfirma kan hij of zij nog steeds de gevolgen ervaren van misstappen uit het verleden. Een aantal overheden (ook buiten de magistra-

tuur) heeft immers toegang tot het strafregister en ook de toekomstige werkgever kan een uittreksel verkrijgen via de betrokkene.

In een maatschappij waar risico-ontwikking prominenter naar voren treedt, speelt kwaliteitsvolle informatie om dergelijke risico's te kunnen inschatten en desgevallend te vermijden een grote rol. Minstens even belangrijk is zelf op de hoogte te zijn van welke informatie wordt bewaard en gebruikt, onder meer op basis van in kracht van gewijsde gegane rechterlijke uitspraken. Jeugddelinquentie kan immers blijvende gevolgen hebben voor de toekomst en de kansen op re-integratie van deze minderjarige. Veel van die kansen hangen af van de aard en de termijnen inzake de informatie die over het verleden van de minderjarige worden bijgehouden, doorgegeven en ontvangen. Foutief wordt er vaak van uitgegaan dat een jongere zodra hij meerderjarig wordt met een 'propere' lei start en dus ook een blanco strafregister heeft.

Hierbij moeten we al meteen het onderscheid maken tussen het Centraal Strafregister (als geordend systeem van gegevens inzake strafrechtelijke veroordelingen en maatregelen), het individueel dossier in het strafregister (dossier van een welbepaalde betrokkene in het strafregister) en het strafblad (als individueel uittreksel met een gedeeltelijke vermelding van de informatie uit het strafdossier van een welbepaald individu). Het strafregister is in het algemeen voor een beperkt aantal personen en overheden toegankelijk, het individueel dossier in het strafregister is voor verschillende overheden (door of krachtens een wet) toegankelijk, alsook voor de betrokkene zelf (op basis van de Wet Verwerking Persoonsgegevens²) en het uittreksel kan enkel door de betrokkene zelf opgevraagd worden (meestal op vraag van een andere persoon, instelling of overheid die het zelf niet mag opvragen).

Tegen de achtergrond van het respecteren van de rechtswaarborgen van de minderjarige, ook nadat hij/zij meerderjarig werd, is een analyse van het strafregister van een 'jeugddelinquent' noodzakelijk. De discussie over het strafregister hangt onlosmakelijk samen met de visie op jeugddelinquentie. Hoe kijken we naar jongeren die hun interventie hebben ondergaan? Hoe (ver) vullen we re-integratie in? De vraag wat we opnemen in het strafregister, en – vooral – wie toegang heeft en hoelang deze gegevens aanwezig of raadpleegbaar zijn, liggen immers in het verlengde van de keuzes die nu gemaakt worden in onder meer het komende Vlaamse decreet over jeugddelinquentie³. Vraagstukken inzake het strafregister moeten we vandaag ook plaatsen binnen een uitgebreid wetgevend kader (o.a. Wetboek van Strafvordering, Jeugdwet⁴, Wet Verwerking Persoonsgegevens en Archiefwet), aangevuld met diverse oude en nieuwe omzendbrieven inzake de organisatie van de rechterlijke orde. Eveneens moet rekening worden gehouden met een permanent wijzigende visie inzake het strafrechtelijk beleid, waarbij het aantal vormen van autonome straf

² Wet 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens, BS 18 maart 1993.

³ Voorontwerp Decreet Jeugddelinquentierecht, beschikbaar op www.vlaanderen.be/nl/vlaamse-regering/beslissingenvlaamseregering?delivery_channel=105254. De bevoegdheidsrechtelijke aspecten, m.n. of dit aan de Vlaamse decreetgever dan wel de federale wetgever toekomt om de bepaling over het strafregister te hervormen valt buiten het bestek van deze bijdrage. Zie hierover J. VANDE LANOTTE, G. GOEDERTIER, Y. HAECK, J. GOOSSENS en T. DE PELS-MAEKER, *Belgisch publiekrecht 1*, Brugge, die Keure, 2015, 1676 en 1712.

⁴ Wet 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, zoals van toepassing na de wetten van 15 mei 2006 (BS 2 juni 2006) en 13 juni 2006 (BS 19 juli 2006).

uitbreidt (bv. het elektronisch toezicht of de probatie als autonome straf) of voormalig strafrechtelijke inbreuken die vandaag gedepenaliseerd of administratief afgehandeld worden. Dat alles heeft een belangrijke invloed op de beleidsvisie op en ontwikkeling van het strafregister.

2. HET ONTSTAAN EN DE ROL VAN HET CENTRAAL STRAFREGISTER

2.1. SITUERING

Van oudsher bestaat de behoefte om delinquenten van niet-delinquenten te onderscheiden met het oog op preventie, vervolging en bestraffing van misdrijven, alsook de uitvoering van de straffen. De meest gebruikelijke methodes om dit onderscheid zichtbaar te maken waren tot laat in de achttiende eeuw het brandmerk, het op andere wijze aanbrengen van merktekens op het lichaam van de veroordeelde tot zelfs de vermindering van bepaalde lichaamsdelen. De schriftelijke en systematische registratie van veroordelingen, in het bijzonder met het oog op het vaststellen van ‘herhaling’, is in de Europese context dus een vrij ‘recent’ verschijnsel (Dupont en Moons, 1980). Het Belgisch model van strafregister is geïnspireerd op het Franse model van strafregister (De Hert, 1998).

Buiten het eigenlijke strafregister kent België een verscheidenheid aan gegevensbanken waarin gegevens worden geregistreerd over personen die in een bestuurlijke of gerechtelijke procedure betrokken geraken omdat ze bijvoorbeeld overlast veroorzaken (of hiervan verdacht worden) of strafrechtelijke inbreuken plegen (of hiervan verdacht worden). In het kader van deze bijdrage zijn onder meer het register van de gemeentelijke administratieve sancties⁵, het register inzake de Voetbalwet⁶ en de Algemene Nationale Gegevensbank van de politie (ANG)⁷ van belang. Sepotbeslissingen maken geen deel uit van het dossier in het strafregister. Deze beslissingen zijn immers niet van belang voor het vaststellen van de wettelijke herhaling, de opschorting of het uitstel van de straf. Hetzelfde geldt voor de minnelijke schikking, omdat er geen straf door de strafrechter wordt opgelegd en ze geen basis voor herhaling vormt (Decaigny, De Hert en Van Garse, 2011; Seron, 2016).

Ook van een minderjarige die verdacht wordt van, of veroordeeld wordt voor, het plegen van als misdrijf omschreven feiten of een administratieve sanctie opgelegd krijgt, worden gegevens bijgehouden. Zo wordt, in voorkomend geval, zowel in het

⁵ Om het beheer van de administratieve sancties en de alternatieve maatregelen i.h.k.v. de GAS-Wet te verzekeren, stelt de gemeente een register van de gemeentelijke administratieve sancties op. Elke gemeente houdt per persoon één bestand bij: wet 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties, *BS* 1 juli 2013 (hierna GAS-Wet) en KB 23 december 2013 tot vaststelling van de bijzondere voorwaarden betreffende het register van de gemeentelijke administratieve sancties ingevoerd bij artikel 44 van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties, *BS* 27 december 2013.

⁶ Wet 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, *BS* 3 februari 1999.

⁷ De Algemene Nationale Gegevensbank (hierna ANG) is het geheel van informatiesystemen van de geïntegreerde politie (m.n. federale én lokale) om de opdrachten van gerechtelijke en bestuurlijke politie te ondersteunen zodat er een maximaal gestructureerd en beveiligd informatiebeheer wordt gewaarborgd. Dit register houdt gegevens bij over personen, voorwerpen, voertuigen en plaatsen die politiediensten nodig hebben voor het vervullen van hun politieopdrachten. De ANG is in beheer van en opgesteld voor de politiediensten en bevat dus politionele informatie: art. 44/1 en 44/4 Wet Politieambt 5 augustus 1992, *BS* 22 december 1992 (hierna: Politiewet). De werking van het ANG is expliciet geregeld in de omzendbrief nr. COL 7/2002 – Gemeenschappelijke richtlijn MFO-3 van de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken van 14 juni 2002 betreffende het informatiebeheer inzake gerechtelijke en bestuurlijke politie, *BS* 18 juni 2002.

strafregister, het register van de gemeentelijke administratieve sancties, het register inzake de Voetbalwet als in de ANG heel wat informatie over de minderjarige opgeslagen. Er is wel een verschil in de aard van de gegevens, de toegang, de bewaartermijn en de eventuele verwijdering (De Schepper, 2016).

Rekening houdend met het onderwerp van deze bijdrage lichten we hier enkel het strafregister en het uittreksel uit het strafregister toe en dat meer specifiek binnen de context van beslissingen van gerechtelijke overheden betreffende minderjarigen die strafbare feiten hebben gepleegd.

2.2. HET STRAFREGISTER OF EERDER... DE STRAFREGISTERS

Ten onrechte wordt gesuggereerd dat er in België één algemeen strafregister bestaat. In praktijk bestaan er drie soorten strafregisters, die een ander ontstaan en finaliteit kennen. We onderscheiden het strafregister van de griffies, het gemeentelijk strafregister en het Centraal Strafregister (Dupont en Moons, 1980). We schetsen hierna de historische context.

2.2.1. HET STRAFREGISTER VAN DE GRIFFIES

In België werd bij de besprekingen die begin negentiende eeuw geleid hebben tot het (nog steeds bestaande) Wetboek van Strafvordering (1808) gewezen op de nood aan een verfijnd systeem van registratie, op grond waarvan zou kunnen worden vastgesteld of iemand zich al dan niet in een staat van wettelijke herhaling bevindt. Dat vormt ook vandaag nog steeds de belangrijkste bestaansreden van het strafregister.

Het strafregister van de griffies vond oorspronkelijk grond in titel VII, hoofdstuk I Wetboek van Strafvordering (art. 600 tot 602) waarbij de griffies van de correctionele rechtbanken en de hoven van assisen gehouden waren om de notities van alle vonnissen te bewaren. De griffiers zonden een afschrift van deze registers aan de minister van Justitie, die op zijn beurt een algemeen register bijhield, dat uit deze afschriften was samengesteld.

Oorspronkelijk had het register enkel betrekking op de registers die de griffies van de hoven en rechtbanken moesten bijhouden. Het register dat door de minister van Justitie aangelegd moest worden, had enkel tot doel *“de composer la statistique exacte de tous les crimes et la statistique personnelle de tous les délinquants”* (Helie, 1863-1869: 804). De griffies moesten elke drie maanden een afschrift uit de registers aan de minister van Justitie overmaken.

Met de invoering van een autonoom systeem van kinderstrafrecht via de wet van 15 mei 1912 op de kindbescherming⁸ werd de mededeling van opgelegde maatregelen aan minderjarigen aan de gerechtelijke overheden in het geval van nieuwe vervolgingen ingesteld. Deze bepaling werd (weliswaar niet uitdrukkelijk, maar impliciet) overgenomen in het huidige artikel 63 Jeugdwet (zie *infra*, titel 4) (Dupont en Moons, 1980).

⁸ Wet 15 mei 1912 op de kindbescherming, BS 27-28-29 mei 1912.

2.2.2. HET GEMEENTELIJK STRAFREGISTER

Een ander cruciaal moment in de geschiedenis van registratie van veroordelingen was medio negentiende eeuw. Op 15 oktober 1835 besloot de procureur des Konings van Brussel om bij wijze van omzendbrief aan de burgemeesters van zijn arrondissement te vragen om een register bij te houden van de strafrechtelijke veroordelingen die hun voortaan toegezonden zouden worden. Vroegere veroordelingen zouden, zowel door de gerechtelijke overheden als door de betrokkene, slechts opgevraagd moeten worden bij de gemeente waar de betrokkene is ingeschreven. Het systeem bleek te werken en werd geleidelijk aan uitgebreid over de andere arrondissementen tot het een algemene verspreiding kende en in 1853 officieel werd gemaakt⁹. Zo ontstond het gemeentelijk strafregister (Dupont en Moons, 1980).

In het gemeentelijk strafregister wordt een weergave van alle politionele, correctionele en criminele veroordelingen die inwoners oplopen, bijgehouden. De griffies van de rechtbanken nemen een verkorte weergave van vonnissen en arresten over in een veroordelingsbulletin, dat ze per post verzenden naar het gemeentebestuur waar de overtreder woont of verblijft. De gemeentelijke medewerker voor het strafregister brengt de veroordelingen in. Er wordt een elektronische en doorgaans ook een papieren versie opgeslagen. Uit het gemeentelijk strafregister worden ook, vaak op vraag van de parketten, inlichtingenbulletins opgesteld: hierin worden – naast de persoonsgegevens – minnelijke schikkingen, interneringen en veroordelingen vermeld, ook als die ouder zijn dan drie jaar na de uitspraak (De Schepper en Van Moerkerke, 2014; De Schepper en Torfs, 2015). Het gemeentelijk strafregister bevat geen jeugdgedelinquentiemaatregelen.

Althans, dit is het systeem tot 1 januari 2018¹⁰. Vanaf dan wordt niet langer een papieren afschrift van de veroordelingsbulletins naar de gemeenten opgestuurd, maar sturen de griffies van de politierechtbanken (en de meeste correctionele rechtbanken) alle veroordelingsbulletins elektronisch rechtstreeks door naar het Centraal Strafregister¹¹. Er is in een overgangperiode van drie jaar voorzien, waarin de griffies reeds elektronisch de veroordelingsbulletins kunnen invoeren in het Centraal Strafregister en de gemeenten die dat wensen reeds elektronisch de inlichtingenbulletins kunnen opzoeken, downloaden en/of afdrucken uit het Centraal Strafregister. Tussen 1 januari 2015 en 1 januari 2018 zullen de meeste gemeenten twee bronnen raadplegen om een uittreksel uit het strafregister te kunnen afleveren: het eigen gemeentelijk strafregister (geregistreerd tot uiterlijk 31 december 2017) en het Centraal Strafregister (geregistreerd sinds 1 januari 2015). Uiterlijk op 1 januari 2018 zitten de meeste van deze veroordelingen vervat in het Centraal Strafregister en moe-

⁹ Omz. minister van Justitie Ch. Faider 29 juni 1853, *BS* 30 juni 1853, 2050; Omz. minister van Binnenlandse Zaken F. Piercot 8 juli 1853, *Circ.Min.Just.* 1852-53, 423; later verfiynd door vele andere omzendingen.

¹⁰ Tot nader order worden de inlichtingenbulletins door de gemeentebesturen afgeleverd en blijven de gemeentebesturen de minnelijke schikkingen registreren. Niettemin dient het Openbaar Ministerie zich voor de gerechtelijke antecedenten en andere beslissingen die niet worden meegedeeld aan de gemeentebesturen (waaronder jeugdgedelinquentiemaatregelen, die niet door de gemeentebesturen geregistreerd worden) te richten tot het Centraal Strafregister; Omz. nr. 260 betreffende de aansluiting van de gemeenten op het Centraal Strafregister – gegevens die aan het Centraal Strafregister moeten worden bezorgd, *BS* 17 augustus 2017.

¹¹ Wet 31 december 2012 houdende diverse bepalingen inzonderheid betreffende justitie, *BS* 31 december 2012; Omz. nr. 203, 12 december 2012, betreffende de toepassing van art. 10 van de wet van 31 juli 2009 betreffende diverse bepalingen met betrekking tot het Centraal Strafregister, *BS* 27 december 2012; Omz. nr. 204, 10 juni 2013, betreffende uittreksels van het strafregister, *BS* 10 juni 2013.

ten gemeenten deze veroordelingsbulletins niet meer registreren in het gemeentelijk strafregister¹². Een recente omzendbrief inzake rechterlijke orde¹³ geeft daar meer toelichting bij, al hebben de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vlaamse Vereniging van Ambtenaren en Beambten van de Burgerlijke Stand hierbij reeds bedenkingen geuit¹⁴.

2.2.3. HET CENTRAAL STRAFREGISTER

In praktijk bleek al snel dat het strafregister van de griffies ondoelmatig was. De massa informatie die aan het ministerie van Justitie werd toegezonden, kon niet verwerkt en dus ook niet gedeeld worden. Dit leidde tot de omzendbrieven van 31 december 1888 en 6 december 1894 die het Centraal Strafregister officieel instelden (Leloup en Velle, 2011). Dit register wordt centraal beheerd door de FOD Justitie. Veroordelingsberichten worden binnen drie dagen, na het definitief worden ervan, doorgestuurd. Het duurde nog tot 1992 vooraleer de formule van de omzendbrieven werd verlaten en in een eerste poging tot een wettelijke regeling voor het strafregister werd voorzien, onder meer door de afschaffing van het “getuigschrift van goed zedelijk gedrag”, waarbij vooral verwezen werd naar de Wet Verwerking Persoonsgegevens (De Hert, 1998). Pas met de wet van 8 augustus 1997 kreeg de werking van het Centraal Strafregister een wettelijke basis (Ruslanova Nikolova, 2009)¹⁵.

Evoluties zorgden ervoor dat de inhoud van het strafregister nog verder uitgebreid werd tot de strafuitvoering¹⁶. Vandaag bevat het Centraal Strafregister informatie over gerechtelijke beslissingen, waaronder alle veroordelingen tot criminele, correctionele en politionele straffen, beslissingen tot (herroeping) van (probatie-)opschorting, beslissingen tot herroeping probatie-uitstel, beslissingen tot internering, definitieve invrijheidstelling of invrijheidstelling op proef, tot wederopneming in de maatschappij, genadebesluiten, arresten resp. besluiten van herstel in eer en rechten en jeugddelinquentiemaatregelen (*infra*, titel 4).

Met uitzondering van de automatische uitwissing van veroordelingen tot een politiestraf¹⁷ (art. 619 Sv.) en een door de kamer van inbeschuldigingstelling ingewil-

¹² Het Centraal Strafregister zal vanaf dan voor de gemeentebesturen de enige bron met betrekking tot de gerechtelijke antecedenten van de burgers zijn; Omz. nr. 260, BS 17 augustus 2017.

¹³ Omz. nr. 260, 17 augustus 2017, betreffende aansluiting van de gemeenten op het Centraal Strafregister - gegevens die aan het Centraal Strafregister moeten worden bezorgd, BS 17 augustus 2017.

¹⁴ VWSG, Project strafregister: rondzendbrief rechterlijke orde geeft toelichting, nieuwsbericht 12 september 2017 (www.vwsg.be); Vlavabbs, Strafregister (www.vlavabbs.be/nieuws).

¹⁵ Wet 8 augustus 1997 betreffende het Centraal Strafregister, BS 24 augustus 2001.

¹⁶ De wet van 8 augustus 1997 voerde een art. 590 in het Wetboek van Strafvordering in dat bepaalt welke persoonsgegevens in het strafregister opgenomen worden. Daarin wordt onder meer verwezen naar de registratie van de voorwaardelijke veroordeling en de voorwaardelijke invrijheidstelling, de minnelijke schikkingen (art. 216bis, § 2 Sv.), voorlopige hechtenis (wet 20 juli 1990, BS 14 augustus 1990) of een eenvoudige schuldigverklaring (art. 21ter wet 17 april 1878, BS 25 april 1878), alsook naar de ontzettingen uit het ouderlijk gezag en herstel ervan en de maatregelen uitgesproken ten aanzien van minderjarigen (art. 63 Jeugdwet).

¹⁷ De veroordeling wordt automatisch en van rechtswege gewist na een termijn van drie jaar na de dag van de definitieve rechterlijke beslissing. Deze uitwissing geldt niet voor veroordelingen tot een vervallenverklaring of ontzetting waarvan de gevolgen zich over meer dan drie jaar uitstrekken (met uitzondering van verval van recht tot sturen wegens lichamelijke ongeschiktheid). Evenwel laat de software op Justitie blijkbaar toe uitgewiste veroordelingen alsnog te reconstrueren: Schrift.Vr. nr. 5-7097 B. ANCIAUX, 27 september 2012 en antwoord ontvangen op 14 november 2012: www.senate.be/www/?Mlval=/Vragen/SchriftelijkeVraag&LEG=5&NR=7097&LANG=nl.

ligde aanvraag tot eerherstel (art. 621-634 Sv.) blijven de gegevens in het Centraal Strafregerister voor altijd bewaard (Van den Wyngaert en De Smet, 2011).

Sinds 2012 zijn de strafregisters van alle lidstaten van de Europese Unie bovendien onderling elektronisch met elkaar verbonden via het *European Criminal Records Information System* (ECRIS). Rechters, aanklagers en betrokken bestuurlijke instanties verkrijgen toegang tot de volledige strafrechtelijke geschiedenis van EU-burgers, ongeacht in welke EU-lidstaat zij in het verleden zijn veroordeeld¹⁸. Met het kaderbesluit wil men onder meer voorkomen dat een persoon veroordeeld voor een seksueel misdrijf tegen kinderen, de veroordeling of ontzetting kan verzwijgen om in een andere lidstaat beroepsactiviteiten te beginnen of voort te zetten die verband houden met het toezicht op kinderen (overweging 12, kaderbesluit 2009/315/JBZ).

De buitenlandse veroordelingen worden niet meegedeeld aan de gemeentebesturen. Wie een uittreksel nodig heeft voor gebruik in het buitenland, kan dat wel bij de gemeente opvragen.

3. DE TOEGANG TOT EN MEDEDELING VAN GEGEVENS UIT HET CENTRAAL STRAFREGISTER

We moeten het onderscheid maken tussen de registratie (dat is de verwerking) van veroordelingen in het individueel dossier in het strafregister van de betrokkene, de beperkte mededeling (dat is de communicatie) van dit dossier door middel van het uittreksel uit het strafregister en de toegang van het dossier voor verschillende overheden en de betrokkene (Seron, 2012: 41). De informatie op het uittreksel is steeds een verkorte weergave van de informatie in het dossier (dat deel uitmaakt van het strafregister). De toegang tot het Centraal Strafregerister is strikt geregeld bij en krachtens de wet¹⁹, zowel op het vlak van bevoegde personen en diensten, de aard en de inhoud van de verwerkte en mee te delen gegevens als de periode waarbinnen gegevens kunnen worden opgevraagd. Gegevens kunnen worden meegedeeld aan vier hoofdgroepen van personen en diensten (art. 589 Sv.), zijnde gerechtelijke overheden, administratieve overheden, buitenlandse overheden en particulieren.

3.1. GERECHTELIJKE OVERHEDEN

Gerechtelijke overheden hebben bij wet een algemene toegang tot het Centraal Strafregerister om hun wettelijke opdrachten te kunnen vervullen. Zo is er toegang nodig om bijvoorbeeld op basis van informatie over het gerechtelijk verleden van een verdachte, tot een gepaste straf te kunnen komen (art. 589 en 593 Sv.). De toegang is wel beperkt tot gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de wettelijke

¹⁸ Kaderb.Raad 2009/315/JBZ, 26 februari 2009, betreffende de organisatie en de inhoud van uitwisseling van gegevens uit het strafregister tussen de lidstaten, *Pb.* 7 april 2009, L. 93/23-32, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32009F0315>. Hierna kaderbesluit 2009/315/JBZ. B.Raad 2009/316/JBZ, 6 april 2009, betreffende de oprichting van het Europees Strafregerister Informatiesysteem (ECRIS) overeenkomstig art. 11 van kaderbesluit 2009/315/JBZ, *Pb.* 7 april 2009, L. 93/33, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/ALL/?uri=CELEX:32009D0316>.

¹⁹ Art. 593-595 Sv.; art. 7-28/2 KB 19 juli 2001 betreffende de toegang van bepaalde openbare besturen tot het Centraal Strafregerister, *BS* 24 augustus 2001 (hierna KB Toegang Openbare Besturen Centraal Strafregerister) voor wat de strafrechtelijke veroordeling van minderjarigen en minderjarige betref en art. 63 Jeugdwet voor wat de maatregelen ten aanzien van minderjarigen betref.

opdrachten. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het nagaan of de verdachte zich in staat van wettelijke herhaling vindt, zijn/haar probatievoorwaarden geschonden heeft, de aard van strafbare feiten die een verdachte mogelijks eerder heeft gepleegd...

3.2. ADMINISTRATIEVE OVERHEDEN

Administratieve overheden hebben slechts krachtens de wet toegang tot het strafregister. Welke overheden dat zijn, wordt bepaald met een koninklijk besluit dat voorgelegd werd aan de Commissie voor Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer (art. 589 en 594 Sv.). Het KB Toegang Openbare Besturen Centraal Strafrechtregister²⁰ somt op limitatieve wijze de administratieve overheden op die toegang krijgen. Dat zijn onder meer het Selectiebureau van de Federale Overheid, Dienst Vreemdelingenzaken, Defensie, FOD Financiën, diensten binnen de FOD Buitenlandse Zaken, Famifed en de federale Rijksdienst voor Pensioenen. Toegang is slechts mogelijk indien zij deze informatie nodig hebben voor de uitvoering van hun wettelijke opdrachten. Het gaat hierbij onder meer over de aanwerving ambtenaren, beroepsprocedures bij tuchtstraf of schorsing, verzoek tot naturalisaties, toegang en kort verblijf, terugwijzing en uitzetting van vreemdelingen en vluchtelingen, fiscale zaken, afgifte paspoorten, leefmilieu, bosbeheer, ruimtelijke ordening, tewerkstellingen buitenlandse werknemers, kinderbijslag, controle militaire sollicitanten...

3.3. BUITENLANDSE OVERHEDEN

Buitenlandse overheden kunnen toegang tot het Belgisch Centraal Strafrechtregister vragen in de gevallen omschreven in internationale overeenkomsten of volgens een regel van afgeleid recht van de Europese Unie waardoor België is gebonden (art. 589 Sv.).

In de overwegingen bij kaderbesluit 2008/675/JBZ²¹ wordt deze toegang onder meer gemotiveerd op grond van het risico dat een buitenlandse veroordeling een minder gunstige behandeling voor gevolg zou hebben voor de betrokkene dan een Belgische veroordeling (overweging 8). Het kaderbesluit heeft geen betrekking heeft op de uitvoering van een buitenlandse veroordeling (overweging 6).

3.4. PARTICULIEREN

Iedere burger kan een “uittreksel uit het strafregister” (“strafblad” in de volksmond, of het vroegere “getuigschrift van goed gedrag en zeden”) aanvragen. Deze vraag tot aflevering stellen burgers onder meer voor activiteiten die verband houden met kinderen en jongeren of bij sollicitaties. Voor enkele gereglementeerde beroepen, in de veiligheidssector bijvoorbeeld, is een blanco uittreksel een

²⁰ Dit koninklijk besluit verwijst in een aantal gevallen naar instanties die intussen van naam veranderden (zoals de Rijksdienst voor Pensioenen) en soms zelfs zijn overgeheveld van het federale naar het Vlaamse niveau (zoals de Rijksdienst voor Kinderbijslag die nu in Vlaanderen Famifed is geworden).

²¹ Kaderb.Raad 2008/675/JBZ, 24 juli 2008, betreffende de wijze waarop bij een nieuwe strafrechtelijke procedure rekening wordt gehouden met veroordelingen in andere lidstaten van de Europese Unie, *Pb.* 15 augustus 2008, 32-34, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2008.220.01.0032.01.NLD.

absolute vereiste²². Dit uittreksel is een officieel document waarin strafrechtelijke veroordelingen die geregistreerd zijn in het dossier van de betrokkene worden opgesomd. Een weergave van die veroordelingen wordt op het uittreksel vermeld. Het uittreksel wordt aangevraagd in de gemeente waar de betrokkene is ingeschreven in het bevolkingsregister. Er bestaan verschillende modellen van dit uittreksel:

- Model 595, het zgn. algemene model, is het standaarduittreksel dat wordt aangevraagd voor allerlei doeleinden, waaronder het uitvoeren van een activiteit bij openbare besturen, particulieren of privé-instellingen (art. 595 Sv.);
- Model 596.1 is het uittreksel voor activiteiten waarvan de toegangs- of uitoefeningsvoorwaarden in een wet of een verordening bepaald werden (bv. veiligheidsberoepen, vervoer van personen of goederen, fiscale beroepen) en vermeldt of er specifieke veroordelingen in het dossier van de betrokkene opgenomen zijn die een uitsluitingsgrond vormen om deze activiteit uit te oefenen (art. 596.1 Sv.)²³;
- Model 596.2 is het zogenaamde “minderjarigenmodel”. Dit is nodig voor specifieke activiteiten met contacten met kinderen en jongeren, zoals opvoeding, psycho-medisch-sociale begeleiding, hulpverlening aan de jeugd, kindbescherming, animatie of begeleiding van minderjarigen (art. 596.2 Sv.). Het uittreksel vermeldt in het bijzonder of er een contactverbod met minderjarigen bestaat in hoofde van de betrokkene (dit wordt bij de politie nagevraagd tot een nader te bepalen datum)²⁴.

Tot slot kan iedere particulier op grond van de Wet Verwerking Persoonsgegevens inzage vragen in het volledige dossier²⁵.

Het dossier bevat meer informatie dan de informatie die op het uittreksel uit het strafregister vermeld wordt. Er zijn immers veroordelingen opgenomen die nooit vermeld mogen worden op het uittreksel (regels van niet-vermelding) en veroordelingen uit het verleden die na drie jaar na de uitspraak niet meer mogen verschijnen op het uittreksel (regels van uitwissing), hoewel ze dus de eerste drie jaar wel vermeld moesten worden. Uitwissing houdt in dat een veroordeling volledig uit het rechtsverkeer wordt gehaald en niet meer als grondslag kan dienen voor een wettelijke herhaling, maar men kan ze wel softwarematig reconstrueren²⁶. Hoe deze toegang geregeld is, welke beperkingen er zijn, en welke ontwikkelingen zich voor-

²² Voor een actueel overzicht van de lijst met zogenaamde “gereguleerde beroepen”, zie https://justitie.belgium.be/nl/themas_en_dossiers/documenten/documenten_aanvragen/uitreksel_strafregister.

²³ Zie ook voetnoot 22.

²⁴ Sinds januari 2017 wordt het contactverbod in alle gevallen automatisch in het Centraal Strafrechtregister opgenomen. Vanaf januari 2018 moeten de gemeenten hiervoor dus niet langer de politiediensten raadplegen: wet 25 december 2016 tot wijziging van de rechtspositie van de gedetineerden en van het toezicht op de gevangenen en houdende diverse bepalingen inzake justitie, BS 30 december 2016 (Potpourri IV); Omz. nr. 260, 17 augustus 2017, betreffende Aansluiting van de gemeenten op het Centraal Strafrechtregister – gegevens die aan het Centraal Strafrechtregister moeten worden bezorgd, BS 17 augustus 2017.

²⁵ Art. 10 Wet Verwerking Persoonsgegevens. Elke natuurlijke persoon, voor zover hij zijn identiteit bewijst, geniet het recht op mededeling van de rechtstreeks op hem betrekking hebbende gegevens uit het strafregister.

²⁶ Vr. en Antw. Senaat 27 september 2012, nr. 5.7097 (Vr. B. ANCIAUX), www.senate.be/www/?Mlval=/Vragen/SchrijftelijkeVraag&LEG=5&NR=7097&LANG=nl.

doen, vallen buiten het bestek van dit artikel (zie hierover Seron, 2012: 44; De Hert, 1998).

4. JEUGDDELINQUENTIEMAATREGELEN IN HET CENTRAAL STRAFREGISTER

Het Centraal Strafregister verwerkt eveneens jeugddelinquentiemaatregelen die een specifieke regeling kennen voor wat de toegang en mededeling betreft.

4.1. REGISTRATIE IN HET CENTRAAL STRAFREGISTER

Minderjarigen die strafbare feiten plegen, of ervan verdacht worden, riskeren in aanraking te komen met de gerechtelijke autoriteiten. Wanneer dit leidt tot een jeugddelinquentiemaatregel, op grond van artikel 37 of 39 Jeugdwet, opgelegd door de jeugdrechter bij vonnis, worden deze in het strafregister vermeld (art. 63 Jeugdwet en art. 590, 7° Sv.).

Meer concreet worden volgende beslissingen in het Centraal Strafregister opgenomen:

- de door de jeugdrechter uitgesproken jeugddelinquentiemaatregelen, net als de eventuele latere wijzigingen en de – uiteindelijke – opheffing van opgelegde maatregelen. Ook de berisping als maatregel, zelfs indien uitgesproken in afwezigheid van de minderjarige, wordt in het strafregister van de betrokkene vermeld en mag aan de gerechtelijke overheden worden meegedeeld²⁷;
- de uitgesproken interventie van de jeugdrechter in hoger beroep tegen een administratieve sanctie opgelegd aan een minderjarige²⁸. Dit betekent dat wanneer men bij een jeugdrechter in beroep gaat tegen een administratieve beslissing inzake het opleggen van een gemeentelijke administratieve sanctie (GAS-Wet) of een sanctie in het kader van de Voetbalwet uitgesproken tegen een minderjarige en de jeugdrechter deze beslissing omzet in een jeugddelinquentiemaatregel, deze maatregel in het strafregister komt. Een sanctie in het kader van de GAS-Wet of Voetbalwet daarentegen wordt ‘louter’ geregistreerd in het op gemeentelijke niveau georganiseerde administratieve register. Zij worden dus ook niet vermeld op het uittreksel uit het strafregister. Het spreekt voor zich dat deze ‘dreigende’ vermelding van een maatregel die in de plaats van een GAS-boete of sanctie op basis van de Voetbalwet uitgesproken wordt, mogelijks een bijkomende drempel is tegen het instellen van een beroep tegen die sanctie;
- de vonnissen waarbij de plaatsingsmaatregel uitgesteld wordt onder voorwaarde van het vervullen van een gemeenschapsdienst;
- de voor een meerderjarige verlengde jeugddelinquentiemaatregel;
- de beslissing waarbij een uithandengeving wordt uitgesproken (en bij eventuele latere veroordeling door een strafrechtbank, ook deze beslissing);

²⁷ Brussel (jeugdkamer) 11 mei 2009, *J.dr.jeun.* 2011, afl. 305, 29.

²⁸ Zie bv. art. 31, § 1, tweede en vijfde lid GAS-Wet. Luidens art. 590, 7° Sv. en art. 63 Jeugdwet worden immers ook maatregelen, zoals opgenomen in art. 37 en 39 Jeugdwet opgelegd door de jeugdrechter aan minderjarigen naar aanleiding van als misdrijf omschreven feiten, in uitvoering van art. 36, 1°, 3° en 4° Jeugdwet, in het Centraal Strafregister opgenomen; net als de opheffingen en wijzigingen van deze maatregelen (met toepassing van art. 60 Jeugdwet).

- politiestrafpen uitgesproken tegen een jongere tussen de 16 en 18 jaar op grond van de Verkeerswet²⁹.

Jeugddelinquentie-interventies voorgesteld door het parket, het herstelrechtelijk aanbod (bemiddeling en herstelgericht groepsoverleg), voorlopige maatregelen en jeugdhulpmaatregelen naar aanleiding van een verontrustende situatie verschijnen daarentegen niet in het Centraal Strafreregister en kunnen dus ook niet vermeld worden op het uittreksel uit het strafregister.

Jeugddelinquentiemaatregelen worden niet doorgestuurd van de griffie naar de gemeente en dus ook niet geregistreerd in het gemeentelijk strafregister. Verkeermisdrijven daarentegen begaan door een minderjarige van 16 of 17 jaar die tot een politionele straf (zie punt zes uit de opsomming hierboven) leiden, worden doorgestuurd naar de gemeente (tot uiterlijk 31 december 2017) en het Centraal Strafreregister.

4.2. DE TOEGANG TOT EN MEDEDELING VAN JEUGDDELINQUENTIEMAATREGELEN OPGENOMEN IN HET CENTRAAL STRAFREGISTER

Voor de toegang tot en mededeling van jeugddelinquentiemaatregelen, verwerkt in het Centraal Strafreregister, geldt een specifieke regeling. Deze heeft voorrang op de algemene bepalingen zoals in punt 3 uiteengezet (art. 62 Jeugdwet).

4.2.1. GERECHTELIJKE OVERHEDEN

In beginsel genieten gerechtelijke overheden een algemeen toegangsrecht tot het Centraal Strafreregister om hun wettelijke opdrachten te kunnen vervullen (art. 589 en 593 Sv. en art. 63 Jeugdwet). Een omzendbrief uit 1967³⁰ beperkt echter de mededeling van jeugddelinquentiemaatregelen aan gerechtelijke overheden op het vlak van wettelijke opdracht en in tijd. Wanneer de vraag naar een gerechtelijk verleden kadert binnen een jeugddelinquentieprocedure, is mededeling van eender welke eerder opgelegde jeugddelinquentiemaatregel steeds mogelijk. Zodra de vraag echter gesteld wordt met het oog op vervolging volgens gemeen recht of om andere redenen, mogen die maatregelen slechts worden medegedeeld als het gaat om een nieuwe vervolging. Mededeling is evenwel niet mogelijk als de eerdere maatregel een ‘berisping’ was, de betrokkene intussen ouder dan 28 jaar³¹ (10 jaar na de meerder-

²⁹ Art. 36bis, 2° Jeugdwet in samenhang met art. 418-420 Sw.

³⁰ Omz. 31 augustus 1967 betreffende het strafregister, Ministerie van Justitie, Verzameling der Omzendbrieven, Dienstvoorschriften en Andere Bescheiden, jaar 1967, 105, www.just-his.be/eprints/200/1/A8P038_003_1967.pdf.

³¹ De omzendbrief spreekt oorspronkelijk over 31 jaar: “ (...) tijdstip waarop de betrokkenen eenendertig jaar worden, hetzij tien jaren na de burgerlijke meerderjarigheid”. Omz. 31 augustus 1967 betreffende het strafregister, Ministerie van Justitie, Verzameling der Omzendbrieven, Dienstvoorschriften en Andere Bescheiden, jaar 1967, 105, www.just-his.be/eprints/200/1/A8P038_003_1967.pdf. Aangezien de Belgische wetgever de meerderjarigheid in 1990 verlaagd heeft van 21 naar 18 jaar, is de leeftijdsgrens voor mededeling eveneens verlaagd tot 28 jaar.

jarigheid) is of een schrapping van jeugddelinquentiemaatregelen werd toegekend (*infra*, 4.2.3)³².

Raadsheren nemen de feiten die gepleegd zijn als minderjarige niet op in de motivering voor straftoemeting, maar onderlijnen dat feiten gepleegd als minderjarigen, de verdachte in zijn dossier blijven achtervolgen. Zo is volgens een aantal magistraten de plaatsing in een instelling of in het verleden als minderjarige gelijkaardige feiten te hebben gepleegd, relevante informatie. Ook onderzoeksrechters krijgen door hun toegang tot het dossier in het strafregister een kijk op de jeugd (Nabli, 2017: 121).

Wanneer het parket de jeugdrechter vordert, zal het parket verder onderzoek doen. Bij de jeugdrechter ligt de nadruk op de voorbereidende fase. Indien uit de evaluatie blijkt dat de minderjarige het goed doet (bv. betrokkenheid ouders en school), kan dit een gunstig resultaat hebben bij de beoordeling door de rechter (Nabli, 2017: 122).

4.2.2. ADMINISTRATIEVE OVERHEDEN

Ook administratieve overheden hebben toegang tot jeugddelinquentiemaatregelen onder de voorwaarden vastgesteld in artikel 63 Jeugdwet (art. 594, derde lid Sv.). Dat artikel bepaalt dat jeugddelinquentiemaatregelen aan administratieve overheden, notarissen en de gerechtsdeurwaarders kunnen worden meegedeeld voor zover dit nodig is om hun wettelijke opdrachten uit te voeren (meestal in het kader van hun opdrachten in het kader van de burgerlijke stand en familiezaken).

Om informatie uit het strafregister te kunnen ontvangen, moet een aanvraag worden ingediend bij de FOD Justitie met opgave van de wets- of verordeningsbepaling voor de toepassing waarvan zij deze inlichtingen ‘volstrekt nodig’ hebben. De procureur-generaal bij het hof van beroep van het rechtsgebied van de jeugdrechtbank of -kamer die de maatregel heeft uitgesproken of gelast, verschaft de nodige inlichtingen. De procureur-generaal kan eveneens beslissen om deze inlichtingen ambtshalve toe te zenden aan administratieve overheden die ze voor de toepassing van een wets- of verordeningsbepaling volstrekt nodig hebben³³. Het is niet meteen duidelijk in welke gevallen dit ook effectief gebeurt in de praktijk. Wanneer de jongere al eer-

³² De omzendbrief spreekt immers over “de mededeling geschiedt enkel voor de maatregelen genomen krachtens artikel 37, 2° tō (*sic*) 4°, en voor de ter beschikkingstelling van de Regering”: Omz. 31 augustus 1967 betreffende het strafregister, Ministerie van Justitie, Verzameling der Omzendingen, Dienstvoorschriften en Andere Bescheiden, jaar 1967, 105, <http://www.digitthemis.be>.

Het art. 37 Jeugdbeschermingswet ging als volgt: “Zij kan volgens de omstandigheden: 1° hen berispen en hen laten bij of teruggeven aan degenen die ze onder hun bewaring hebben en dezen in voorkomend geval aanmanen in het vervolg beter toezicht op hen te houden; 2° hen onder het toezicht stellen van het jeugdbeschermingscomité of van een afgevaardigde bij de jeugdbescherming, die moet waken op de naleving van de door de rechtbank gestelde voorwaarden. De rechtbank kan het behoud van de minderjarige in zijn milieu met name afhankelijk stellen van een of meer der volgende voorwaarden: a) geregeld een school voor gewoon of bijzonder onderwijs bezoeken; b) een prestatie van opvoedkundige of filantropische aard leveren in verhouding tot leeftijd en middelen; c) de pedagogische en medische richtlijnen van een centrum voor opvoedkundige voorlichting of geestelijke hygiëne in acht nemen; 3° hen, onder toezicht van het jeugdbeschermingscomité of van een afgevaardigde bij de jeugdbescherming, uitbesteden bij een betrouwbare persoon of in een geschikte inrichting, met het oog op hun huisvesting, behandeling, opvoeding, onderrichting of beroepsopleiding; 4° hen toevertrouwen aan de groep Rijksgestichten voor observatie en opvoeding onder toezicht. (...)”.

³³ KB 25 juli 1966 tot vaststelling van de procedure voor mededeling van de inlichtingen bedoeld in art. 63 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, BS 28 juli 1966.

der een schrapping heeft verkregen (*infra*, 4.2.3), is mededeling sowieso niet langer mogelijk.

Opvallend is dat de toegang van administratieve overheden tot jeugddelinquentiemaatregelen niet limitatief bepaald is, anders dan voor de veroordelingen van volwassenen³⁴. Elke administratieve overheid die aantoonde de inlichtingen ‘volstrekt nodig’ te hebben, kan het jeugddelinquentieverleden opvragen (*supra*, 3.2).

4.2.3. PARTICULIEREN

Iedere particulier, dus ook de jongere, kan een uittreksel uit zijn of haar dossier (in het strafregister) vragen³⁵. Jeugddelinquentiemaatregelen worden echter niet vermeld op het uittreksel van strafregister (art. 589 en 595, eerste lid, 3° Sv.). Het argument van de wetgever hiervoor in 1965 bij de invoering van de Jeugdbeschermingswet was dat “minderjarigen zo gevrijwaard zijn tegen de nadelige gevolgen van dergelijke kennisgeving voor hun toekomst”³⁶. Deze niet-vermelding is waarschijnlijk een mogelijke verklaring voor het gangbare idee dat bij het meerderjarig worden iedereen met een ‘blanco uittreksel’ begint resp. het uittreksel ‘verdwijnt’. Dat is in praktijk niet altijd het geval, bijvoorbeeld bepaalde veroordelingen inzake verkeersinbreuken als minderjarige gepleegd, blijven op het uittreksel staan en worden behandeld als gewone veroordelingen. Strafrechtelijke veroordelingen van minderjarigen (bv. voor verkeersmisdrijven gepleegd door een minderjarige van 16 jaar of ouder) komen wel op het uittreksel (Seron, 2012: 42).

Ten slotte, een jongere kan vijf jaar na beëindiging van de tegen hem uitgesproken jeugddelinquentiemaatregel aan de jeugdrechter, waar hij/zij op dat moment zijn verblijfplaats heeft, vragen dat de maatregel uit het Centraal Strafrechtregister wordt geschrapt (art. 63, vijfde lid Jeugdwet). De jeugdrechtbank beslist hierover, rekening houdend met de aard en het belang van de opgelegde maatregel en het gedrag van de verzoeker sinds het opleggen van de maatregel. Ook kan rekening worden gehouden met de aard en de ernst van de eventuele veroordelingen die de betrokkene sedert zijn meerderjarigheid heeft opgelopen. Wanneer het verzoek werd afgewezen kan de jongere opnieuw, (en meteen³⁷) een verzoek indienen³⁸.

5. GEEF MINDERJARIGEN DE KANS OM HUN FOUTEN TE VERSTOPPEN

De regeling over het strafregister werd niet uitdrukkelijk meegenomen in de hervorming en overheveling van het jeugddelinquentierecht ten gevolge van de zesde staats hervorming. Toch lijkt het om een aantal redenen nuttig om te bekijken of de huidige federale regelgeving niet moet worden aangepast.

³⁴ De Jeugdwet vormt de ‘*lex specialis*’ ten opzichte van de procedureregels uit het Wetboek van Strafvordering (art. 62 Jeugdwet). In dit geval heeft art. 63 voorrang op art. 589 Sv. e.v. Het KB 25 juli 1966 geeft evenmin een opsomming van welke administratieve overheden in aanmerking komen.

³⁵ Art. 595 Sv. en Omz. nr. 204, 10 juni 2013, betreffende uittreksels van het strafregister, BS 10 juni 2013.

³⁶ MvT bij het wetsontwerp betreffende de jeugdbescherming, *Parl.St.* Kamer 1962-63, nr. 637/1, 11.

³⁷ Er is geen termijn bepaald die moet verstrijken vooraleer een nieuwe aanvraag ingediend kan worden.

³⁸ Er is echter geen cijfermateriaal beschikbaar om na te gaan of, en in hoeverre van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt: *Vr. en Antw.* Senaat 10 juni 2013, nr. 5.9285 (Vr. B. ANCIAUX), <https://www.senate.be/www/?Mlval=/Vragen/SVPrint&LEG=5&NR=9285&LANG=nl>. Evenmin een eigen navraag bij justitiële diensten leverde een antwoord op.

5.1. REDENEN SPECIFIEK GELINKT AAN STATUUT VAN JEUGDDELINQUENTIE

Het bewuste artikel 63 Jeugdwet werd tot op heden nooit gewijzigd, ondanks het feit dat er af en toe discussie over geweest is doorheen de jaren. Nog tijdens de voorbereiding van de Jeugdbeschermingswet waren er al voorstellen om gewoon geen jeugddelinquentiemaatregelen te vermelden in het strafregister, de vermelding automatisch te schrappen eens de jongere 18 werd of de kennisgeving aan de gerechtelijke overheden vanaf 23 jaar te verhinderen³⁹. De aangehaalde reden om de voorstellen niet te volgen, was dat het net nodig is dat bepaalde overheden weet hebben dat er jeugddelinquentiemaatregelen opgelegd waren (bv. in het kader van het afleveren van een wapenvergunning). De toenmalige minister van Justitie kon zich evenmin vinden in een automatische schrapping omdat jeugddelinquentiemaatregelen “eerder in functie van de persoon dan in functie van de ernst van het misdrijf” worden opgelegd. Een magistraat moet met andere woorden over de persoonlijkheid kunnen oordelen van de – intussen – volwassen man of vrouw voor hem op de beklagdenbank (Smets, 1996). Bij de volgende grote hervorming van de jeugdbescherming, in 1994, dook er weer een gelijkaardig amendement op om de vermelding te schrappen eens de maatregel achter de rug was. En ook nu was de reactie dat het van belang is om de gerechtelijke antecedenten van een verdachte te kennen, vooral wanneer het gaat om een minderjarige wiens persoonlijkheid in acht moet worden genomen⁴⁰.

Uit een eigen rondvraag bij een aantal jongeren van Cachet⁴¹ blijkt dat de betrokkenen vaak niet of te weinig op de hoogte zijn over de mogelijkheid tot verzoek bij de jeugdrechter van schrapping van de jeugddelinquentiemaatregel uit het strafregister. Het blijft een onbeantwoorde vraag of jongeren hierover worden ingelicht door hun (jeugd)advocaat waarmee ze op dat of een later moment in contact staan.

Een eigen korte telefonische bevraging bij enkele notarissen en deurwaarders⁴² leert dat ook zij weinig bekend zijn met de regeling op zich. Niemand onder hen zag een gegrond argument dat hun expliciete vermelding in het bewuste wetsartikel verantwoord of kon een praktijksituatie bedenken waarin ze de gegevens zouden opvragen.

Wanneer jongeren met een jeugddelinquentieverleden hun verhaal doen, komt het gebrek aan een echte nieuwe start naar boven. Zo wijst een veldexperiment, dat in Vlaanderen liep van december 2012 tot april 2013, uit dat jongeren die solliciteerden voor een job en spontaan in hun brief een jeugddelinquentieverleden vermeldden, tot 22% minder kans op respons hadden in vergelijking met werkzoekende jongeren zonder een strafblad (Baert en Verhofstadt, 2015). Tijdens een KRunch⁴³, een debatlunch voor Vlaamse parlementairen, getuigde een jongen over dit thema: “Ik

³⁹ Wetsontwerp Lilar, *Parl.St.* Kamer 1957-58, nr. 885/1, 73. Voor een uitgebreide bespreking: zie J. SMETS, *Jeugdbeschermingsrecht*, APR, Kluwer, Deurne, 1996, randnr. 1806.

⁴⁰ Bespreking bij amendement ingediend bij art. 29 van het ontwerp van wet tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, *Parl.St.* Senaat 1992-93, nr. 633/2, 94-95.

⁴¹ Cachet vzw contacteerde een aantal jongeren om te komen spreken op de KRunch georganiseerd door het Kinderrechtencommissariaat op 2 februari 2017. In het raam hiervan gaven deze jongeren aan de mogelijkheid tot schrapping niet te kennen.

⁴² Er werden in januari 2017 lukraak 2 notarissen en 2 deurwaarders gekozen en gebeld.

⁴³ KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT, *Waar is mijn thuis?, Jaarverslag 2016-17*, www.kinderrechtencommissariaat.be (onder publicaties).

wou politie school starten maar dat kon niet door mijn verleden. Net zo min kan ik nog leerkracht worden. Ook als je bereid bent om iets te doen, sluiten alle deuren. Dat maakt je opnieuw boos op het systeem. Als minderjarige weet je niet wat je doet, als volwassene weet je dat wel.”

5.2. REDENEN SPECIFIEK GELINKT AAN STATUUT STRAFREGISTER OP ZICH

De gegevens in het Centraal Strafreregister worden langer bijgehouden dan dat ze zichtbaar zijn op het uittreksel uit het strafregister dat bestemd is voor een overheid, de betrokkene of een andere rechthebbende. De rechter kan weliswaar geen rekening houden met eerdere strafrechtelijke veroordelingen die niet langer zichtbaar zijn op het uittreksel in het kader van een wettelijke herhaling, maar wel bij de beoordeling van het gedrag van de betrokkene en dus bij de straftoemeting⁴⁴. Zoals eerder vermeld, kan dit zowel in het voordeel als in het nadeel van de betrokkene spelen bij de beoordeling en navolgende beslissing door de magistratuur.

Het strafregister vervult vandaag al lang niet meer de rol die het ooit had moeten vervullen. Dat komt onder meer door een gebrekkige historische registratie van veroordelingen in het Centraal Strafreregister en een beperktere rol voor ‘bestrafing’ in de enge zin van het woord omwille van een uitbreiding van ‘bestrafing’ in de ruime zin van het woord, waaronder we ook de alternatieve maatregelen begrijpen. Deze laatste worden altijd in het Centraal Strafreregister verwerkt.

De verzameling en verwerking van gegevens gaat bovendien verder dan alleen maar het strafregister. In de loop van de jaren hebben ook andere overheden in functie van hun bestuurlijke en gerechtelijke opdrachten gegevensbanken ingericht. Sommige van deze gegevensbanken bevatten soms meer en gevoeliger informatie met een grote impact op het (dagelijks en toekomstige) leven van een intussen volwassen geworden jongere. Illustratief hiervoor zijn onder meer het register van de gemeentelijke administratieve sancties, het register in het kader van de Voetbalwet en de politionele ANG.

Gelijklopend met de uitdijende mogelijkheden tot registratie, is een verschuiving naar ‘moraliteitsonderzoek’ merkbaar. Het moraliteitsonderzoek is van oorsprong een administratieve taak van de politiediensten (Bruggeman, 2010). Dit onderzoek heeft in het verleden reeds herhaaldelijk onder vuur gelegen. Het systematisch beroep doen op een advies van de (lokale) politie wordt immers afgeraden. De Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer oordeelde reeds in haar advies uit 2008 dat er te weinig waarborgen zijn om de onpartijdigheid van het advies te verzekeren en daarenboven geen beroepsmogelijkheid voor de aanvrager tegen dergelijk advies openstaat⁴⁵.

De enkele hierboven aangehaalde pijnpunten tonen duidelijk aan dat vanuit het rechtswaarborgenperspectief van de jongere en zijn kansen op re-integratie en revalidatie de huidige regelgeving verouderd is en niet aansluit op de huidige realiteit.

⁴⁴ *Vr. en Antw. Senaat* 27 september 2012, nr. 5.7097 (Vr. B. ANCIAUX), www.senate.be/www/?Mlval=/Vragen/SchrijftelijkeVraag&LEG=5&NR=7097&LANG=nl.

⁴⁵ Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, *Advies nr. 10/2008 over het wetsvoorstel betreffende de getuigschriften van goed zedelijk gedrag*, 27 februari 2008, (1) 9, www.privacycommission.be.

6. HET INTERNATIONAAL EN EUROPEES (KINDERRECHTEN)KADER BEPERKT ZICH SLECHTS TOT HET UITTEKENEN VAN ALGEMENE KRIJTLIJNEN

Het principe van het aanleggen van een dossier in het strafregister bij minderjarigen die strafbare feiten plegen wordt op internationaal noch Europees vlak in vraag gesteld. Het VN-Comité voor de Rechten van het Kind aanvaardt daarentegen ook het bijhouden van een dossier wanneer jeugddelinquentie via een buitengerechtelijke afhandeling (de zgn. diversiemaatregelen) wordt aangepakt. Deze dossiers mogen, luidens het VN-Comité, weliswaar niet worden beschouwd als ‘strafdossiers’ (hier te begrijpen als “dossiers in het strafregister”). Bovendien mag dergelijk dossier enkel worden aangelegd om administratieve redenen en voor herzieningsbeslissingen. De opgeslagen gegevens mogen slechts voor een beperkte periode, bijvoorbeeld maximaal een jaar, toegankelijk worden gemaakt voor instanties die instaan voor de aanpak van jeugddelinquentie⁴⁶.

De meeste regelgeving op internationaal en Europees niveau gaat veelal in op de toegang tot respectievelijk de mededeling uit het strafdossier of op de mogelijkheid tot verwijdering van het dossier in het strafregister van een jeugddelinquent.

Zonder verdere concretisering naar personeel, materieel of temporeel toepassingsgebied schrijft internationale regelgeving een strikte en beperkte invulling voor van personen die toegang hebben⁴⁷. Bij voorkeur worden de gegevens niet langer meegedeeld nadat de jongere meerderjarig is geworden. De Beijing Rules verwijzen hierbij naar het vertrouwelijk karakter van strafdossier van jeugddelinquenten⁴⁸. Binnen de Raad van Europa worden vooral de re-integratie en rehabilitatie van de jongeren voor ogen gehouden, zowel in de maatschappij op zich⁴⁹ als specifiek in het arbeids-circuit. Om de toegang tot de arbeidsmarkt te faciliteren wordt ook aangeraden om de ontsluiting van het strafregister van jongvolwassen delinquenten onder de 21 jaar naar toekomstige werkgevers slechts in uitzonderlijke omstandigheden mogelijk te maken⁵⁰.

De verwijdering van de gegevens van een jeugddelinquent uit het strafdossier zou automatisch moeten plaatsvinden dan wel op vraag van de jongere zelf, eventueel onder bepaalde voorwaarden⁵¹.

⁴⁶ Para 27 en 67 VN-COMITÉ VOOR DE RECHTEN VAN HET KIND, Algemeen Commentaar nr. 10 (2007) van 25 april 2007 – Children’s rights in Juvenile Justice, www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/GC10_en.doc.

⁴⁷ Zie o.m. art. 1.5 Rec no. R (84) 10 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa (21 juni 1984) “on the criminal record and rehabilitation of convicted persons”, <https://rm.coe.int/16804c29d0>.

⁴⁸ Para 21.1 en 21.2 VN-resolutie 40/33 betreffende “Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice” van 29 november 1985, de zgn. Beijing-Rules, www.un.org/documents/ga/res/40/a40r033.htm.

⁴⁹ Para 83 Guidelines of the Committee of Ministers of the Council of Europe on child-friendly justice van 17 november 2010, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016804b2c33; titel IV en V Rec no. R (84) 10 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa (21 juni 1984) ‘on the criminal record and rehabilitation of convicted persons’, <https://rm.coe.int/16804c29d0>.

⁵⁰ Para 12 Rec (2003) 20 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa (24 september 2003) “concerning new ways of dealing with juvenile offenders and the role of juvenile justice”, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A520061E0414>.

⁵¹ Para 67 VN-COMITÉ VOOR DE RECHTEN VAN HET KIND, Algemeen Commentaar nr. 10 (2007) van 25 april 2007 – Children’s rights in Juvenile Justice, www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/GC10_en.doc en 4.10 Rec no. R (84) 10 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa (21 juni 1984) ‘on the criminal record and rehabilitation of convicted persons’, <https://rm.coe.int/16804c29d0>.

7. EEN NIEUW JEUGDDELINQUENTIERECHTDECREET BIEDT HERKANSING

De ontwikkelingen naar een nieuw jeugddelinquentierecht vormen voor de gemeenschappen een uitgelezen kans om het strafregister van jeugddelinquenten mee in het debat te trekken en een visie hierop uit te tekenen. We proberen alvast het debat te voeden door het formuleren van een aantal aanbevelingen, gebaseerd op de voorgaande analyse.

1) Pas de terminologie in de bepalingen over het strafregister aan

Het voorontwerp van Vlaams decreet over het jeugddelinquentierecht past de terminologie van de mogelijke interventies aan. In de fase ten gronde legt de jeugdrechter niet langer ‘maatregelen’, maar ‘sancties’ op. Dit noopt minstens tot een aanpassing van de formulering van het bestaande artikel 63 Jeugdwet. Maar liefst van al wordt de bepaling ten gronde herdacht. Ook in andere bestaande regelgeving dient terminologie te worden aangepast⁵².

2) Zorg ervoor dat personen met een jeugddelinquentieverleden niet slechter af zijn dan personen met een strafrechtelijk verleden

In het licht van het internationaal kinderrechteninstrumentarium doet België het zeker niet slecht met zijn regeling voor toegang van gegevens van personen met een jeugddelinquentieverleden. Toch zijn deze soms slechter af dan personen die als meerderjarige feiten pleegden. Zo is de lijst van administratieve overheden met toegang limitatief bepaald voor deze laatste groep. Ook bestaat er voor deze groep – weliswaar niet altijd – een systeem van automatische schrapping. Wie een jeugddelinquentiemaatregel geschrapt wil zien, moet dat zelf vragen. Bovendien kan dit slechts binnen een beperkte periode, namelijk binnen de vijf jaar na de beëindiging van de jeugddelinquentiemaatregel (art. 63, vijfde lid Jeugdwet).

3) Zorg voor een transparant systeem van alle gegevensbanken

Een oude omzendbrief die zoiets belangrijks regelt als de beperking van de mededeelbaarheid van jeugddelinquentie-interventies tot 10 jaar na het bereiken van de meerderjarigheid, of de onduidelijkheid in hoeverre de procedureregels voor volwassenen van toepassing zijn op jeugddelinquentie-interventies, zijn beide voorbeelden van een gebrek aan duidelijkheid. Een uitgewerkt systeem voor toegang tot jeugddelinquentieverleden komt hieraan tegemoet. De betrokkene moet nog actiever worden geïnformeerd over de gegevens die verwerkt worden in een register dat dermate gevoelige gegevens bevat als het strafregister, over de bewaartermijn van die gegevens en over de mogelijkheden om die te laten schrappen. Omwille van de complexiteit van deze materie is het niet meer dan logisch dat de burger vandaag niet of onvoldoende weet welke veroordelingen en maatregelen hem of haar blijven achtervolgen. In dit verband kunnen we ook uitkijken naar de initiatieven die genomen zullen worden in de uitvoering van de nieuwe Europese regels inzake de bescherming van persoonsgegevens⁵³. Toch lijkt een meer specifiek Belgisch kader, met specifieke

⁵² Bv. het KB Toegang Openbare Besturen Centraal Strafregister heeft het o.a. over de Rijksdienst voor Kinderbijslag. Sinds de regionalisering van de kinderbijslag heet de bevoegde dienst in Vlaanderen ‘Famifed’.

⁵³ Verord. EP en Raad (EU) 2016/679, 27 april 2016, betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, Pb. 4 mei 2016, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>.

aandacht voor de bescherming van de minderjarige, in dit verband meer dan noodzakelijk.

4) Zorg voor een gelaagd systeem

Het huidige systeem laat geen enkele ruimte. Het hele jeugddelinquentieverleden wordt meegedeeld aan gerechtelijke en administratieve overheden. Waarom niet werken met een getrappt systeem, rekening houdend met de leeftijd waarop feiten gepleegd werden en met het soort feiten? Veroordelingen gepleegd onder een bepaalde leeftijd zouden dan na een bepaalde periode automatisch geschrapt kunnen worden. Voor veroordelingen van feiten gepleegd na een bepaalde leeftijd, zou een instantie, de jeugdrechter bijvoorbeeld, een afweging kunnen maken van wat al dan niet vermeld wordt.

5) Zorg voor voldoende informatie

Veel (jong)volwassenen weten niet welke gegevens bijgehouden en doorgegeven worden. Evenmin zijn ze op de hoogte van de optie tot schrapping. Nog los van de piste van automatische schrapping die hoger al geopperd werd, valt het aan te moedigen dat jongeren veel expliciet van hun rechten op dit vlak op de hoogte gebracht worden. Dit kan bijvoorbeeld worden vermeld tijdens de zitting en in het vonnis. Of waarom zelfs geen invuldocument voor de aanvraag tot schrapping toevoegen bij het vonnis? Jeugdadvocaten, en bij uitbreiding alle jeugdhulpprofessionals, zijn hier evenzeer aan zet om jongeren hier op te wijzen.

REFERENTIELIJST

- BAERT, S. en VERHOFSTADT, E. (2015). Labour market discrimination against former juvenile delinquents: evidence from a field experiment. *Applied Economics* 47 (11), 1061-1072.
- BRUGGEMAN, W. (2010). Strafreger. In X, *Postal Memorialis*, losbl., www.jura.be (S 170/01) S 170/15.
- DECAIGNY, T., DE HERT, P. en VAN GARSE, L. (2011). De minnelijke schikking na de wetten van 14 april en 11 juli 2011: verruiming van de buitengerechtelijke afhandeling en fundamentele hervorming. *RW*, 554.
- DE HERT, P. (ed.) (1998). Persoonsgegevens en strafregister. In SCHRAM, F. (ed.), *Het handboek privacy en persoonsgegevens*. Hoofdstuk 1-3, Titel VII bijwerking 3, 1998, Politieia, p. 297-347.
- DE SCHEPPER, T. (2016). Preventief handhaven door het opzoeken en delen van relevante informatie. In X, *Wegwijs in lokale handhaving*, Brussel, Politieia.
- DE SCHEPPER, T. en TORFS, K. (2015). Toekomst gemeentelijk strafregister weinig rooskleurig. *Lokaal*, 10-12. www.vvsg.be/veiligheid/strafregister/Documents/2015Lokaal07%20-%20Toekomst%20gemeentelijk%20strafregister%20weinig%20rooskleurig.pdf.
- DE SCHEPPER, T. en VAN MOERKERKE, B. (2014). Wat met het gemeentelijk strafregister? *Lokaal*, 24-26. www.vvsg.be/veiligheid/strafregister/Documents/2014Lokaal08%20-%20Wat%20met%20het%20gemeentelijk%20strafregister.pdf.
- DUPONT, L. en MOONS, D.M. (1980). Het strafregister in België. *Panopticon* 5, 359-393.
- HELIE, F. (1863-1869). *Traité d'instruction criminelle ou théorie du code d'instruction criminelle*, édition augmentée par J.S.G. NYPELS en L. HANSENS, 3 delen, Brussel, deel III, nr. 5427, p. 804.

- LELOUP, G. en VELLE, K. (2011). Le Casier Judiciaire: source d'information des autorités publiques et instrument de contrôle social? In DE GREEF, V. en PIERET, J. (eds.), *Le Casier Judiciaire: Approches critiques et perspectives comparées*, Brussel, Larcier.
- NABLI, A. (2017). *Waarom een strafregister. Draagt het strafregister bij tot een accurate straftoemeting?*, Universiteit Gent, masterproef van de opleiding rechten, 2016-2017 (promotor: prof. dr. Philip Traest, commissaris dhr. Jan Roelandt), onuitg.
- RUSLANOVA NIKOLOVA, B. (2009). Het strafregister beschikt opnieuw over een wettelijke grond. *Nieuwsbrief Vereniging van de Stad en Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*, 1-4.
- SERON, V. (2012). Fiche JDJ – Le casier judiciaire. *Journal du Droit des Jeunes* (311), 41-45.
- SERON, V. (2016). Le casier judiciaire: un instrument mémoriel au passé tourmenté mais à l'avenir empreint de sérénité?, *JT*, 153-161.
- SMETS, J. (1996). Jeugdbeschermingsrecht. In *APR*. Deurne: Kluwer Rechtswetenschappen.
- VAN DEN WYNGAERT, C. en DE SMET, B. (2011). *Strafrecht & Strafprocesrecht in hoofdlijnen*. Antwerpen, Maklu, 535-536.
- VROMAN, F. (2011). GAS en minderjarigen: gemeenten omzeilen rechtswaarborgen. *Tijdschrift voor Jeugd en Kinderrechten* (5), 285-294.

BIJLAGEN**OVERZICHT: WELKE STRAF KOMT OP HET UITTREKSEL STRAFREGISTER?**

Onderstaande tabel geeft de regels van (niet-)vermelding op het uittreksel strafregister weer. Bij de criminele, de correctionele en de politiestrafen worden ook de regels van uitwissing vermeld.

strafdossier (art. 590 Sv.)	gewoon uittreksel strafregister
amnestie	NIET ZICHTBAAR
vernietiging	NIET ZICHTBAAR
intrekking	NIET ZICHTBAAR
opgeheven straf (n.a.v. wetsbepaling)	NIET ZICHTBAAR
maatregelen tegen abnorma- len	NIET ZICHTBAAR
criminele straf (boete, gevangenis, werk- straf, elektronisch toezicht, autonome probatiestraf, enz.)	ALLE STRAFFEN NIET werkstraf (behalve voor lijst gezworenen) NIET elektronisch toezicht (behalve voor lijst gezworenen) NIET autonome probatiestraf (behalve voor lijst gezworenen) AUTOMATISCHE UITWISSING NA 3 JAAR - boete max. 500 EUR of boete wegverkeer - gevangenisstraf max. 6 maanden - eenvoudige schuldverklaring TENZIJ er een vervallenverklaring of ontzetting met gevolgen over meer dan 3 jaar werd uitgesproken in datzelfde vonnis
correctionele straf (boete, gevangenis, werk- straf, elektronisch toezicht, autonome probatiestraf, enz.)	ALLE STRAFFEN NIET werkstraf (behalve voor lijst gezworenen) NIET elektronisch toezicht (behalve voor lijst gezworenen) NIET autonome probatiestraf (behalve voor lijst gezworenen) AUTOMATISCHE UITWISSING NA 3 JAAR - boete max. 500 EUR of boete wegverkeer - gevangenisstraf max. 6 maanden - eenvoudige schuldverklaring TENZIJ er een vervallenverklaring of ontzetting met gevolgen over meer dan 3 jaar werd uitgesproken in datzelfde vonnis
politiestraf (boete, gevangenis, werk- straf, elektronisch toezicht, autonome probatiestraf, enz.)	ALLE STRAFFEN NIET werkstraf (behalve voor lijst gezworenen) NIET elektronisch toezicht (behalve voor lijst gezworenen) NIET autonome probatiestraf (behalve voor lijst gezworenen) AUTOMATISCHE UITWISSING NA 3 JAAR - boete max. 500 EUR of boete wegverkeer - gevangenisstraf max. 6 maanden - eenvoudige schuldverklaring TENZIJ er een vervallenverklaring of ontzetting met gevolgen over meer dan 3 jaar werd uitgesproken in datzelfde vonnis

strafdossier (art. 590 Sv.)	gewoon uittreksel strafregister
opschorting	NIET ZICHTBAAR
probatieopschorting	NIET ZICHTBAAR
uitstel (herroeping)	ZICHTBAAR
probatie-uitstel	ZICHTBAAR
internering	ZICHTBAAR
vrijheid op proef (herroeping)	ZICHTBAAR
ter beschikking stelling (straf-uitvoeringsrechtbank)	ZICHTBAAR
internering	ZICHTBAAR
strafinrichting (herroeping)	ZICHTBAAR
ontzetting uit ouderlijke macht	NIET ZICHTBAAR
maatregel tegen minderjarige	NIET ZICHTBAAR
vernietiging	ZICHTBAAR
intrekking (Grondwettelijk Hof)	ZICHTBAAR
uitlegging	ZICHTBAAR
verbetering	ZICHTBAAR
eerherstel	NIET ZICHTBAAR
genade	ZICHTBAAR
voorwaardelijke invrijheidstelling (herroeping)	ZICHTBAAR
buitenlandse veroordeling (ook amnestie, uitwissing of eerherstel)	ZICHTBAAR
eenvoudige schuldverklaring	ZICHTBAAR
voorlopige hechtenis	ZICHTBAAR
mannelijke schikking (verval strafvordering)	NIET minnelijke schikking (verval strafvordering)

RECHT VAN TOEGANG VOOR MAGISTRATUUR

De magistraten van het Openbaar Ministerie, onderzoeksrechters, vrederechters, rechters en assessoren van de strafuitvoeringsrechtbanken, en ambtenaren van niveau A, kunnen hun bevoegdheid om toegang te krijgen overdragen aan één of meer aangewezen personen.

strafdossier (art. 590 Sv.)	toegang gerecht
amnestie	NIET ZICHTBAAR
vernietiging	NIET ZICHTBAAR
intrekking	NIET ZICHTBAAR
opheffing (n.a.v. wettelijke bepaling)	NIET ZICHTBAAR

strafdossier (art. 590 Sv.)	toegang gerecht
criminele straf (boete, gevangenis, werkstraf, elektronisch toezicht, autonome probatiestraf, enz.)	ZICHTBAAR
correctionele straf (boete, gevangenis, werkstraf, elektronisch toezicht, autonome probatiestraf, enz.)	ZICHTBAAR
politiestraf (boete, gevangenis, werkstraf, elektronisch toezicht, autonome probatiestraf, enz.)	ZICHTBAAR
opschorting	ZICHTBAAR
probatieopschorting	ZICHTBAAR
uitstel (herroeping)	ZICHTBAAR
probatie-uitstel	ZICHTBAAR
internering	ZICHTBAAR
vrijheid op proef (herroeping)	ZICHTBAAR
ter beschikking stelling (strafuitvoeringsrechtbank)	ZICHTBAAR
internering	ZICHTBAAR
strafinrichting (herroeping)	ZICHTBAAR
ontzetting uit ouderlijke macht	ZICHTBAAR
maatregel tegen minderjarige	ZICHTBAAR
vernietiging	ZICHTBAAR
intrekking (Grondwettelijk Hof)	ZICHTBAAR
uitlegging	ZICHTBAAR
verbetering	ZICHTBAAR
eerherstel	ZICHTBAAR
genade	ZICHTBAAR
voorwaardelijke invrijheidstelling (herroeping)	ZICHTBAAR
buitenlandse veroordeling (ook amnestie, uitwissing of eerherstel)	ZICHTBAAR
eenvoudige schuldverklaring	ZICHTBAAR
voorlopige hechtenis	ZICHTBAAR
minnelijke schikking (verval strafvordering)	ZICHTBAAR

RECHT VAN TOEGANG VOOR ADMINISTRATIEVE OVERHEDEN

strafdossier (art. 590 Sv.)	toegang overheid
amnestie	NIET ZICHTBAAR
vernietiging	NIET ZICHTBAAR
intrekking	NIET ZICHTBAAR
opheffing (n.a.v. wettelijke bepaling)	NIET ZICHTBAAR

strafdossier (art. 590 Sv.)	toegang overheid
criminele straf (boete, gevangenis, werkstraf, elektronisch toezicht, autonome probatiestraf, enz.)	ALLE STRAFFEN NIET werkstraf (behalve voor lijst gezworenen) NIET elektronisch toezicht (behalve voor lijst gezworenen) NIET autonome probatiestraf (behalve voor lijst gezworenen) AUTOMATISCHE UITWISSING NA 3 JAAR - boete max. 500 EUR of boete wegverkeer - gevangenisstraf max. 6 maanden - eenvoudige schuldverklaring TENZIJ er een vervallenverklaring of ontzetting met gevolgen over meer dan 3 jaar werd uitgesproken in datzelfde vonnis
correctionele straf (boete, gevangenis, werkstraf, elektronisch toezicht, autonome probatiestraf, enz.)	ALLE STRAFFEN NIET werkstraf (behalve voor lijst gezworenen) NIET elektronisch toezicht (behalve voor lijst gezworenen) NIET autonome probatiestraf (behalve voor lijst gezworenen) AUTOMATISCHE UITWISSING NA 3 JAAR - boete max. 500 EUR of boete wegverkeer - gevangenisstraf max. 6 maanden - eenvoudige schuldverklaring TENZIJ er een vervallenverklaring of ontzetting met gevolgen over meer dan 3 jaar werd uitgesproken in datzelfde vonnis
politiestraf (boete, gevangenis, werkstraf, elektronisch toezicht, autonome probatiestraf, enz.)	ALLE STRAFFEN NIET werkstraf (behalve voor lijst gezworenen) NIET elektronisch toezicht (behalve voor lijst gezworenen) NIET autonome probatiestraf (behalve voor lijst gezworenen) AUTOMATISCHE UITWISSING NA 3 JAAR - boete max. 500 EUR of boete wegverkeer - gevangenisstraf max. 6 maanden - eenvoudige schuldverklaring TENZIJ er een vervallenverklaring of ontzetting met gevolgen over meer dan 3 jaar werd uitgesproken in datzelfde vonnis
opschorting	NIET ZICHTBAAR
probatieopschorting	NIET ZICHTBAAR
uitstel (herroeping)	ZICHTBAAR
probatie-uitstel	ZICHTBAAR
internering	ZICHTBAAR
vrijheid op proef (herroeping)	ZICHTBAAR
ter beschikking stelling (straf-uitvoeringsrechtbank)	ZICHTBAAR
internering	ZICHTBAAR
strafinrichting (herroeping)	ZICHTBAAR
ontzetting uit ouderlijk gezag	ZICHTBAAR
maatregel tegen minderjarige	ZICHTBAAR
vernietiging	ZICHTBAAR

strafdossier (art. 590 Sv.)	toegang overheid
intrekking (Grondwettelijk Hof)	ZICHTBAAR
uitlegging	ZICHTBAAR
verbetering	ZICHTBAAR
eerherstel	NIET ZICHTBAAR
genade	ZICHTBAAR
voorwaardelijke invrijheidstelling (herroeping)	ZICHTBAAR
buitenlandse veroordeling (ook amnestie, uitwissing of eerherstel)	ZICHTBAAR
eenvoudige schuldverklaring	ZICHTBAAR
voorlopige hechtenis	ZICHTBAAR
mannelijke schikking (verval strafvordering)	NIET minnelijke schikking (verval strafvordering)